

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: Енглески језик,

СТРУКА: Све струке

ЗАНИМАЊЕ: Сва занимања

РАЗРЕД: 4. разред

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 64

ДАТУМ: јун 2024. године

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

- Развијати склоност према учењу енглеског језика,
- Подстицати ученике на самосталан рад и учење током цијелог живота,
- Обогаћивати личну културу упознавањем културних специфичности других народа,
- Обогаћивати и унапређивати медијску писменост код ученика,
- Развијати дух толеранције, хуманизма и основних етичких принципа,
- Развијати радозналост, самосталност и креативност.
- Развијати позитивну радну етику и способности за тимски рад,

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- Подстицати ученике да комуницирају на енглеском језику,
- Правилно примјењивати фонетска, морфолошка и синтаксичка правила у језику,
- Развијати интересовање за коришћење енглеског језика у струци,
- Развијати способност критичког промишљања, аргументовања властитих ставова и рјешавања проблема, као и способност да пажљиво слушају и цијене мишљење других,

ТЕМЕ

- **Gender Equality and Equity**
- **Marriage**
- **Crime and Addiction**
- **Vocational English**
- **Environment**
- **Weather and Climate**
- **Inventions and Science**
- **Vocational English**

Оквирни број часова за реализацију тема није дефинисан. Наставник ће приликом планирања и програмирања наставних садржаја, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме, потреба струке и занимања, и сл, одредити број часова потребан за њихову реализацију у оквиру теме. Теме чине обавезни дио Наставног програма, али немају обавезујући карактер што се тиче редослиједа њихове реализације.

ИСХОДИ

Знања	Вјештине	Ставови/вриједности
<p>Ученик ће бити способан да:</p> <p>Gender Equality and Equity</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна и разумије кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом, - објасни значење термина 'родна равноправност', - дискутује о значају равноправности жена и мушкараца у друштвеној, економској и политичкој сфери, - упореди права жена и мушкараца некад и сад (право на образовање, право гласа, итд.), - упореди и дискутује о правима жена у различитим дијеловима свијета, - дискутује о карактерним особинама људи, -коментарише (не)постојање „мушких и женских“ послова, - наведе личне ставове о равноправности полова <p>Marriage</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна и разумије кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом, - опише обичаје вјенчања у својој земљи, - упореди обичаје вјенчања у својој земљи са обичајима у другим земљама, - говори о браку као институцији, -упореди традиционални брак са модерним браком. 	<p>Ученик ће бити способан да:</p> <p>Читање и разумијевање</p> <ul style="list-style-type: none"> -разумије јасне, конкретне информације у оквиру чланака и извјештаја које се тичу савремених проблема у којима аутор заузима одређено становиште, -разумије савремену прозу, -самостално чита сложене текстове проналазећи битне детаље, те идентификује садржај и важност вијести, чланака и извјештаја, инструкције и упозорења, под условом да може поново да прочита теже дијелове текста, -прочита и схвати основно значење кореспонденције из подручја властитог интереса, -разумије тему, тон, језички регистар датог документа, -реагује саопштавањем свог мишљења, аргументујући га, поређењем представљене ситуације и искуства са личним искуством, рјешавањем проблема (описаног у тексту)/предлагањем рјешења за дати проблем. <p>Слушање и разумијевање</p> <ul style="list-style-type: none"> -разумије дужи говор и предавање који су изнесени стандардним говором и прати сложеније дискусије под условом да је тема позната, 	<p>Ученик ће бити способан да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активно и интерактивно учествује у свим сегментима наставног процеса, - примијени претходно стечена знања и вјештине из енглеског језика и користи их за даље напредовање, - користи разноврсне стратегије учења, - користи енглески језик као средство комуникације, - користи ИКТ и медије у стицању и размјени знања, - користи критичко размишљање и стратегије рјешавања проблема, - схвати важност препознавања недостатака у свом знању и стратешког приступа учењу, - преузме одговорност за доношење одлука, напредак, као и резултате рада које презентује на разне начине, - сарађује са другима приликом реализације задатака (које реализује и самостално), рјешавања проблема, реализације пројеката на конструктиван и одговоран начин поштујући принцип међусобног уважавања, - користи предузетничке компетенције, креативност и иновативност, - учествује у процесу вредновања и

Crime and Addiction

- препозна и разумије кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом,
- наброји врсте зависности и опише проблеме које оне стварају за особу/породицу/друштво,
- говори о превенцији и сузбијању разних облика зависности,
- креира кампању за сузбијање и борбу против неког од облика зависности нудећи креативна рјешења,
- дискутује о појму вршњачког насиља,
- наброји и дефинише разне врсте криминала,
- разумије једноставније новинске чланке на тему криминала.

Vocational English

- препозна и разумије кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом,
- зна да напише и одговори на пословно писмо, попуни неки образац или пријаву за посао, напише извјештај, итд. (forms, letters, invoice, applications, etc),
- рекламира производ и/или услугу предузећа,
- прочита и разумије текстове у вези са својом струком,
- користи рјечник приликом тражења стручних изрази и преведе текстове у којима нема сложених стручних термина,
- правилно употреби стручне термине у реченицама.

Environment

- препозна и разумије кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом,
- наведе правила понашања у природи,
- говори о загађењу околине, саопштавајући аргументован став,
- наведе најзначајније загађиваче природе, те

- разумије вијести и већину радио или других емитованих програма који се баве садашњим проблемима ако су изнесени стандардним језиком,
- разумије филмове у којима се користи стандардни дијалект
- препозна различите ставове, мишљења, околности у току интеракције,
- разумије стандардни, говорни језик који се јавља у познатим и непознатим темама из личног, друштвеног/професионалног живота (бука, неадекватна језичка структура или идиоми могу утицати на разумијевање),
- реагује саопштавањем свог мишљења, аргументујући га, поређењем представљене ситуације и искуства са личним искуством, рјешавањем проблема (описаног у тексту)/предлагањем рјешења за дати проблем.

Говор

- разговара са изворним говорницима течно и спонтано, како би се омогућила нормална интеракција, показујући велики степен осјећања, те може да изрази важност догађаја и искустава (активно учествује у дискусијама у оквиру познатог контекста, о темама од личног интереса и појашњава своје становиште),
- изражава своје мишљење пружајући објашњења, аргументе и коментаре,
- даје детаљан опис ствари које се тичу особе која прича проширујући идеје аргументима за и против,
- припреми презентацију, наглашавајући важне дијелове и детаље (самостално прича без припреме, логички и хронолошки, једноставно говори о стварима које познаје, изнесе, образложи лични став, преприча причу, филм или књигу).

- оцјењивања свог рада и рада других ученика,
- доприноси његовању културе дијалога и поштовању принципа конструктивне комуникације,
- активно, критички и одговорно учествује у животу школе,
- користи различите изворе за унапређење знања и критички разматра њихову поузданост и ваљаност,
- развија толеранцију и поштује културу, обичаје и традицију свог и других народа,
- представи своје способности и вјештине,
- стално се усавршава у складу са развојем тржишта и захтјевима послодаваца,
- разликује познато од непознатог, битно од небитног, резимира и елаборира основне идеје,
- изражава своје ставове, мишљења, осјећања и вриједности на конструктиван и аргументован начин.

став/мишљење поткријепи конкретним информацијама и појашњењима,
-опише *Green peace* покрет,
-наброји начине заштите животне средине.

Weather and Climate

- препозна и разумије кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом,
-наведе врсте временских појава,
-разговара о времену, временским непогодама и катастрофама,
-упореди годишња доба,
-напише дневну временску прогнозу,
- објасни значај временске прогнозе за планирање активности
- идентификује и опише климатске промјене у природи,
- наведе узроке климатских промјена
- објасни значај борбе против климатских промјена

Inventions and Science

- препозна и разумије кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом,
-наброји најзначајније проналазаче и научнике код нас и у свијету,
-наведе неке од значајнијих проналазака који су унаприједили/побољшали живот људи те став/мишљење поткријепи конкретним информацијама и појашњењима,
-напише састав о неком проналазачу или научнику (код нас или у свијету),
-дискутује о добрим и лошим странама неког проналаска и утицају који има (је имао) на живот људи,

Писање

-примијени правописна правила и користи знакове интерпункције,
-напише писма наглашавајући лични значај догађаја и искустава,
-напише текст преносећи новости и изражавајући лични став надовезујући се на нешто што су други написали,
-напише детаљан и јасан текст о темама од личног значаја, сажимајући информације и аргументе из разних извора,
-напише текст о некој књизи, филму или представи,
-напише извјештаје и да разлоге који подржавају тему или су против ње, сажимајући информације из више извора.

Vocational English

- препозна и разumiје кључни вокабулар и изразе у вези са датом темом,
- разговара са партнером исте струке о заједничком послу,
- учествује у пословном разговору/ интервјуу за посао, итд,
- помогне клијенту у рјешавању проблема нудећи креативна рјешења,
- користи рјечник приликом тражења стручних изрази и преведе текстове у којима нема сложених стручних термина,
- правилно употреби стручне термине у реченицама.

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ - СМЈЕРНИЦЕ ЗА НАСТАВНИКЕ

Како би се ученицима омогућило да што боље увјежбају и користе презентоване садржаје из општег и стручног енглеског језика и унаприједи властите комуникативне вјештине у енглеском језику, наставници ће:

- даље развијати и унапређивати све језичке вјештине у енглеском језику код ученика: читање и слушање са разумијевањем, писање и говор,
- користити савремене методе у настави (презентације, демонстрације, рад на тексту, разговор, интерактивне, итд),
- користити разне облике рада у настави (фронтални, групни, у пару, индивидуални, окренута учионица),
- користити разне врсте и типове задатака (write..., fill in the gaps, insert..., complete..., underline/ circle..., match..., correct..., итд). Задате активности треба да буду разноврсне, од једноставнијих, у којима се репродукује језик, до сложенијих, у којима долази до продукције,
- подстицати ученике на логичко размишљање и изношење сопствених идеја, ставова и закључака,
- користити разне врсте наставних средстава приликом реализације часова редовне наставе (аудио и видео CD/DVD, интернет, чланке, илустрације, табеле, постере, наставне листиће, итд),
- користити граматичке садржаје у реализацији наставног процеса у циљу оспособљавања ученика да се разумљиво изражавају на енглеском језику. Циљ наставе није усвајање и провјера теоријских дефиниција и правила, већ њихова правилна примјена у оквиру комуникације на енглеском језику. Граматика се обрађује индуктивно или као вјештина, што значи да се нове граматичке структуре не презентују изоловано него у оквиру познатог контекста. Препоручује се писмено и усмено провјеравање одговарајуће употребе вокабулара и граматике у контексту, а не директним испитивањем значења ријечи и познавања граматичких правила,
- користити различите типове писаних задатака одговарајућих садржаја у вези са реализованим темама,
- користити различите технике рада за увјежбавање и унапређивање усменог изражавања ученика, нпр: самостална излагања ученика, дијалоге, разговоре,

дискусије, интервјуе, итд.

- задавати пројекте које ће ученици реализовати у пару или групи коришћењем доступног материјала (електронски извори, библиотека, стручни часописи, и сл) и презентовати на часовима енглеског језика. Сви кораци у изради пројекта (brainstorming, eliciting, истраживање и прикупљање података, одабир фотографија или цртање слика/дијаграма, организација презентације и подјела задужења међу члановима групе, израда постера или презентације уз помоћ ИКТ, излагање) треба да буду јасно дефинисани и објашњени ученицима, како би могли што успјешније одговорити постављеним задацима и циљевима пројекта.

Наставник ће припремити и представити рубрику (захтјеве које носи сам пројекат) и упознати ученике са њеним одредбама,

- вршити континуирано праћење, вредновање и оцјењивање ученика путем усмених (минимум двије усмене провјере током једног полугодишта), писмених провјера постигнућа (у току једног полугодишта, потребно је реализовати један ЗОТ и један кратки писани састав (*Short Essay*), алтернативног вредновања (ученички портфолио и сл.) и др.

- креирати позитивну радну атмосферу, у циљу подизања мотивације, као предуслова усвајања градива и његовања позитивних вриједности.

ОЦЈЕЊИВАЊЕ

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави као и полагању испита у средњој школи и принципима методике наставе енглеског језика.

ИНТЕГРАЦИЈА

- Интеграција са општеобразовним и стручним предметима који се изучавају током четвртог и претходних разреда

ИЗВОРИ

1. Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске
2. Друга стручна литература и приручници
3. Интернет